



Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Surinamepad 90
2035 VS Haarlem
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 45 00
F 088 797 45 01
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Mark Ruijgvoorn
aanbestedingsteam-gww
@rws.nl

Datum

4 november 2024

Bijlage(n)

-

verslag

Omschrijving	Sfeerverslag marktdag dijkversterking IJmuiden
Vergaderdatum	16 oktober 2024
Deelnemers	16 marktpartijen en 11 vertegenwoordigers Rijkswaterstaat
Locatie	Felison Terminal, Sluisplein 55, IJmuiden

Tijdstip: 09.00 uur - 13.00 uur
Locatie: Felison Terminal, Sluisplein 55, IJmuiden

Op woensdagochtend 16 oktober 2024 organiseerde Rijkswaterstaat een marktconsultatiedag in aanloop naar de aanbesteding van project Dijkversterking IJmuiden. Geïnteresseerde marktpartijen konden zich via TenderNed aanmelden om bij de marktdag aanwezig te zijn. Het doel van de bijeenkomst was om deelnemende marktpartijen te informeren over de dijkversterkingsopgave, aanpak en planning. Tegelijkertijd diende de bijeenkomst als gelegenheid om input bij de marktpartijen op te halen voor de verdere invulling van het contract en de aanbesteding.

Het programma bestond uit drie onderdelen: een informatief deel aan de hand van een presentatie, een interactief deel met verschillende deelsessies en een facultatief deel, bestaande uit een wandeling langs het toekomstige projectgebied.

Na aankomst op de locatie, op de eerste verdieping van de Felison-terminal met uitzicht op het Sluizencomplex IJmuiden, werden marktpartijen welkom geheten. Na wat ontspannen gesprekjes aan tafel kon iedereen een plek uitzoeken voor de start van het eerste onderdeel. Het programma startte in een theatertopstelling met een wisselende spreker voor het scherm.

Informatieve presentatie

Jeroen Verburg, portfoliomanager PPO bij Rijkswaterstaat, opende de presentatie met de urgentie van de dijkversterking IJmuiden als deel van een grotere opgave. Rijkswaterstaat heeft waterveiligheid immers geformuleerd als een van haar belangrijkste speerpunten. Naast veiligheid benoemde Jeroen nog drie belangrijke speerpunten voor Rijkswaterstaat:

1. Rijkswaterstaat levert: Rijkswaterstaat vindt het belangrijk om een realistische en voorspelbare aanpak van het dijkversterkingsproject te presenteren.
2. Rijkswaterstaat vereenvoudigt: marktpartijen hebben een belangrijk aandeel in het beoordelen van de haalbaarheid van het dijkversterkingsproject.
3. Rijkswaterstaat verbindt: verbinding met marktpartijen en de omgeving is cruciaal om een project van zulke omvang tot slagen te brengen. Een open en transparante samenwerking is daarom heel belangrijk.

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Datum

4 november 2024

Shiwé Wang, projectmanager bij Rijkswaterstaat, nam het stokje daarna over om toelichting te geven op de opgave en planning van dit project. Ook ging ze in op de aanleiding ervan: de dijken in IJmuiden voldoen niet aan de Waterwet, de norm voor waterveiligheid. Met oog op de toekomstige zeespiegelstijging en waterstanden zijn de dijken niet hoog en stabiel genoeg. Daarom is de versterking en verhoging van drie dijkvakken (2, 4 en 5) opgenomen als versterkingsproject in het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Het project Dijkversterking IJmuiden bestaat uit de uitvoering van het versterkingsprojectplan en drie beheerderswensen die nu nog in afstemming zijn. Aan de uitvoering is ook een aantal voorwaarden gesteld. Er zijn bijvoorbeeld veel stakeholders betrokken, dus is de beperking van hinder een belangrijk uitgangspunt. Daarbij streeft Rijkswaterstaat ook diverse duurzaamheidsdoelstellingen na bij de aanpak van het project. Qua planning is de ambitie om de uitvraag in het derde kwartaal van 2025 op TenderNed aan te bieden. De gunning volgt het tweede kwartaal van het jaar erop (2026). Het project moet uiterlijk in het laatste kwartaal van 2031 gereed zijn. Daarbij stelt Rijkswaterstaat marktpartijen de vraag of hierin versnelling mogelijk is.

Niek Berg, technisch manager bij Rijkswaterstaat, vervolgde de presentatie met een toelichting op de technische uitdaging van dit project. Omdat de sluishoofden in IJmuiden beperkte belasting toelaten, is de verwachting dat er veel materiaal over water vervoerd moet worden. Dat vraagt extra aandacht, aangezien IJmuiden een drukbevaren gebied is met veel wegvervoer en de bereikbaarheid van dit gebied zoveel mogelijk op peil moet blijven tijdens het dijkversterkingsproject. De grootste uitdaging ligt bij dijkvak twee, waar een weg langsluipend die geïntegreerd moet worden in het dijkontwerp. In een planfase zijn al diverse oplossingen voor de dijkversterking verkend. Op basis daarvan is gekozen voor grondoplossing. Verder is aansluiting van de dijk op de sluishoofden benodigd.

Lisette de Jonge, contractmanager bij Rijkswaterstaat, gaf een toelichting op de contractvorm die Rijkswaterstaat zich voornemt toe te passen. Die keuze is gebaseerd op het feit dat het voorkeursalternatief min of meer vastligt. Daarmee is er vrijwel geen vrijheid voor marktpartijen in het ontwerp van het dijkversterkingsproject. Die vrijheid is er wel bij het ontwerpen van de vooreilanden en de ontwerpwerkzaamheden bij de aansluitingen op de kunstwerken. Die gecombineerde vrijheid past naar inzicht van Rijkswaterstaat het beste in contractvorm D&C. De voorgenomen aanbestedingsvorm is concurrentiegericht dialoog light. Beide voornemens kunnen nog veranderen in aanloop naar de daadwerkelijke aanbesteding.

Beer de Visser, omgevingsmanager bij Rijkswaterstaat, informeerde de aanwezigen over de betrokken partijen en stakeholders bij dit project. Ook op dit vlak ligt een uitdaging bij dijkvak twee, omdat daar de meeste partijen zitten die betrokken moeten worden. Bij dijkvak twee woont ook een aantal bewoners nog op het sluizencomplex. Verder spelen er meer renovatie- en vervangingsprojecten

binnen Rijkswaterstaat die qua planning mogelijk gelijklopen aan de uitvoering van het dijkversterkingsproject IJmuiden. Daarom is afstemming tussen deze raakvlakprojecten onderling ook heel belangrijk.

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Datum

4 november 2024

Michiel Zandbergen, adviseur civiele techniek, gaf ten slotte nog een toelichting op de duurzaamheidsdoelstellingen. Enerzijds streeft Rijkswaterstaat ernaar om de uitstoot van stikstof en fijnstof te minimaliseren. Anderzijds is het hergebruik van materialen een belangrijk uitgangspunt in dit project. Doel van de marktdag is daarom ook om input bij de aanwezige marktpartijen op te halen wat betreft beschikbaar nat en droog materiaal. Gegeven de beperkte bereikbaarheid van de bouwplaatsen is ook het bewaren van materiaal op de dijkvakken een vereiste.

Interactieve deelsessies

Na een korte koffiepauze startte het tweede onderdeel van de marktconsultatiedag. Dit onderdeel bestond uit drie deelsessies van elk 20 minuten. De sessies werden aan verschillende tafels begeleid door twee tot drie Rijkswaterstaatmedewerkers, onder wie contractmedewerkers. De marktpartijen rouleerden na elke ronde, zodat iedereen alle drie de onderwerpen kon bijwonen. De thema's aan tafel waren *aanbesteding*, *contract en ontwerp* (1), *duurzaamheid* (2) en *omgeving en realisatie* (3).

De sessie *aanbesteding, contract en ontwerp* opende na een korte introductie door Rijkswaterstaat met de vraag vanuit de markt: 'Waar is nog inspraak van marktpartijen mogelijk in het ontwerp, gezien de kaders van de ontwerpopdracht al vastliggen?' Het antwoord daarop: het voorkeursalternatief staat vast, maar er is nog wel ruimte in de materiaalkeuze, zolang de uniforme uitstraling van de omgeving behouden blijft. Die uniforme uitstraling is bepaald volgens de klanteisen van de gemeente. Dat betekent dat het huidige ontwerp details bevat zoals een knik in het profiel van de dijk en de bolders, om eer te doen aan de cultuurhistorische waarde ervan. Rijkswaterstaat verwacht dan ook dat de marktpartijen hierin kunnen voorzien bij de uitvoering.

Een van de aanwezige marktpartijen haakte daarop aan: 'Bij wie ligt die verantwoordelijkheid voor de afstemming met stakeholders en de omgeving? Die taak ligt in principe bij de marktpartijen, maar de afstemming gaat in samenspraak met Rijkswaterstaat. Het is zo'n groot en complex traject met veel belangen, dat de verantwoordelijkheid niet volledig bij de marktpartijen kan liggen. De verwachting is wel dat de uitvoerende marktpartij de samenwerking met stakeholders vergemakkelijkt door materialen te kiezen die passen bij het ontwerp en de omgeving van IJmuiden. Op dat vlak hebben marktpartijen dus grote invloed.

Rijkswaterstaat vroeg de aanwezige marktpartijen hoeveel tijd er nodig is om tot een ontwerpproces te komen. De marktpartijen gaven aan dat dit samenhangt met de randvoorwaarden van nevenprojecten in de omgeving. Zodra die nevenprojecten helder in kaart zijn gebracht, is het mogelijk om uitspraak te doen over de looptijd van de gevraagde opgave. 'Technisch gezien kan dat in één jaar, maar dat is afhankelijk van veel factoren. Afhankelijk van bijvoorbeeld de definitieve contractvorm zou dat proces en dus de planning er weer anders uit kunnen zien' voegde een van de deelnemende partijen aan tafel toe.

Een van de inzichten uit deze sessie is dus dat er nog veel opheldering gewenst is over het ontwerpproces en de definitieve contractvorm rekening houdend met de kaders van het voorkeursalternatief.

De themasessie *duurzaamheid* ging over de mogelijkheden tot hergebruik van materiaal binnen en buiten het project(gebied). De aanwezige marktpartijen dachten mee in mogelijkheden en risico's. Een aantal risico's betreft onder andere de aantoonbaarheid van het toepassingsgebied, het bevoegd gezag en beheerder, de complexiteit van projectplanningen bij hergebruik in een ander project en de kwaliteit en verontreiniging van het aanwezige materiaal. Er werd gesproken over mogelijkheden van hergebruik van aanwezige steenbekleding als filter of fundatielaag en de mate waarin Rijkswaterstaat het gebruik van tweedehands materiaal accepteert. De markt gaf daarbij aan een prioritering nodig te hebben: duurzaamheid, snelheid of uniformiteit.

Het tweede onderwerp binnen dit thema is de mogelijkheid tot inzet van (nat en droog) geëlektrificeerd materiaal. De markt heeft aan Rijkswaterstaat kenbaar gemaakt dat er zeer veel mogelijkheden zijn, waaronder bijvoorbeeld elektrische brekers. Het grootste risico voor de markt zit in het opladen van het materieel. Er is daarom grote vraag naar de mogelijkheid tot een walaansluiting voor het opladen van materiaal.

Dit raakt direct aan het laatste onderwerp binnen dit thema: de mogelijkheid tot het aanleggen van een permanent laadplein op het Noorder- of Zuiderseiland. Dit leverde veel positieve reacties op bij de aanwezige marktpartijen, vooral vanwege de overcapaciteit op het contract die benut kan worden. Hiervoor vraagt de markt aan Rijkswaterstaat om duidelijk te benoemen wat de beschikbare capaciteit van de aansluiting is. En deze oproep geldt eigenlijk voor de gehele themasessie: 'Benoeem wat je weet of wil en laat de markt niet bepalen waar zij elkaar op beconcurreren.'

De derde sessie had als thema *omgeving en uitvoering*. Tijdens deze deelsessie lag de nadruk op de bereikbaarheid van de dijkvakken tijdens de uitvoering van het project. De aanwezige marktpartijen deelden hun visie op de bereikbaarheid vanuit het zuiden richting het noorden en andersom. Een aantal belangrijke aandachtspunten daarbij waren projecten van derden, bewoners, lig- en overslagplaatsen, overslaglocatie(s), afspraken met derden en/of stakeholders en de doorgang tijdens de werkzaamheden. Al deze zaken spelen mee om tot een goede planning te kunnen komen voor de uitvoering van dit project.

Een ander punt dat ter sprake kwam, waren de andere projecten die mogelijk zullen spelen tijdens de uitvoering van het dijkversterkingsproject. De marktpartijen spraken de wens uit om de impact hiervan goed in beeld te brengen, zodat ook helder is wat de ontwerpraakvlakken worden. Onderwerpen als omgeving, duurzaamheid, stakeholders en uitvoeringsperiode kunnen van belang zijn bij het bepalen van de meerwaarde van dit project. De meerwaarde dient dan weloverwogen te worden, zodat inschrijvers dezelfde verwachtingen hebben.

Het gesprek in deze sessie verplaatste zich halverwege van de tafel naar de luchtfoto van de dijkvakken die op de grond was aangebracht. Daar vervolgde het gesprek over de uitdaging rondom bereikbaarheid in combinatie met het beoogde draagvlak onder stakeholders. De grootste uitdaging is bij dijkvak twee, waar de minste ruimte is en de meeste stakeholders betrokken zijn. Rijkswaterstaat wilde van de aanwezige marktpartijen weten in hoeverre een stremming van zes weken realistisch is voor de werkzaamheden bij dit dijkvak. Een uitgangspunt naar aanleiding van dit gesprek is dat intensieve communicatie met betrokken bewoners gewenst is, zeker omdat zij de meeste hinder zullen ervaren van de werkzaamheden.

Vervolgens wilde Rijkswaterstaat weten hoe de marktpartijen logistiek materieel zien in relatie tot de omgeving. De deelnemende partijen gaven aan dat zij bij

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Datum

4 november 2024

voorkeur gebruikmaken van aanwezige ligplaatsen, om te voorkomen dat er aanvullende vergunningen aangevraagd moeten worden. Conclusie: de marktpartijen zien het liefst dat Rijkswaterstaat een afspraak maakt voor aangewezen overslaglocaties, zodat zij zelf de ruimte hebben om daar nog van af te wijken als ze dat noodzakelijk achten.

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Datum

4 november 2024

Vlak hierna werden alle aanwezigen weer opgeroepen om plaats te nemen op een stoel in de opstelling van de ochtend. Niek Berg, Beer de Visser en Michiel Zandbergen deelden kort de belangrijkste inzichten uit de verschillende deelsessies.

Facultatieve wandeling

Na de plenaire terugkoppeling kregen de aanwezigen een lunchpakketje met vers sapje aangereikt. Met lunch op zak bood Rijkswaterstaat de optie om de dijkvakken en het toekomstige werkterrein met eigen ogen te bekijken. Een deel van de aanwezigen vertrok vervolgens naar buiten voor een wandeling langs dijkvak twee en de sluishoofden die aangesloten dienen te worden. Onder begeleiding van onder andere de technisch manager en omgevingsmanager werden de deelnemers in de zon rondgeleid en werden enkele vragen beantwoord. Een uitkijk op de oevers maakte meteen inzichtelijk dat de aanvoer van materialen per schip een logistieke uitdaging oplevert. Daarmee is de conclusie van deze dag: er is nog veel om over na te denken, zowel aan opdrachtgevers- als opdrachtnemerszijde. De marktconsultatie heeft voor nu alvast veel nieuwe kennis en nuttige inzichten opgeleverd.